

УДК 811.111'42:82.09.08

DOI <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2018-4-94-98>

ФУНКЦІЇ ПИТАЛЬНИХ РЕЧЕНЬ В НАУКОВО-КРИТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Савчук Анна Ярославівна

аспірант Львівського національного університету імені Івана Франка
вул. Університетська, 1, Львів, Україна

У статті проаналізовано функції питальних речень в науково-критичному дискурсі на матеріалі праці Девіда Лоджа. Було визначено такі групи інтерогативних конструкцій, як риторичне запитання та питально-відповідний комплекс, вивчена їхня структура та характер взаємозв'язку з відповіддю з огляду на виконувани ними функції.

Питальні речення досить широко використовуються в досліджуваних науково-критичних працях. Їхня мета – привернути увагу до того чи іншого явища. Особливість риторичного запитання в тому, що його синтаксична форма не відповідає його логічному змісту. У науково-критичному тексті такий тип запитання усвідомлюється як емоційна пропозиція, що реалізує два синтаксичних значення – значення питання і значення твердження. У наведених прикладах авторський текст є прихованою формою діалогу: автор ніби вступає в розмову зі своїм читачем, звертає його увагу на основний момент викладу. Риторичне запитання виступає яскравим стилістичним прийомом, що відображає комунікативну природу мови: брати до уваги тим, хто говорить або пише адресата, розмову зі своїм другим «я». Тому ми зараховуємо його до засобів виразності наукової мови.

Питально-відповідний комплекс в науково-критичних текстах є результатом впливу живої розмовної мови на всі дискурси сучасної англійської мови. Однак, питальні речення в науково-критичному дискурсі своєрідні, адже в аналізованих нами текстах він зосереджує увагу читача на певному твердженні, активізує його увагу і мислення.

Специфіка питально-відповідних комплексів науково-критичного дискурсу полягає в тому, що відповідає на питання сам автор, хоча нерідко питання як би задається від імені читача, тобто в ньому передбачається запитання читача. В основному в науковому викладі зустрічаються приклади, в яких відповідь і питання відокремлені один від одного частинами висловлювання. Однак, за нашими спостереженнями в наукових текстах останніх років питально-відповідний комплекс являє собою єдність, де відповідь не відділена від запитання іншими частинами висловлювання.

Ключові слова: аргументативна функція, еротема, гіпофора, науково-критичний дискурс, питально-відповідний комплекс, питальне речення, риторичне запитання.

Постановка проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності. В сучасній науці про мову пріоритетним напрямком дослідження стає вивчення суб'єктивного боку мови, модусу, прагматики на рівні висловлювання і тексту. Вивчення проблем експресивного синтаксису сучасної англійської мови традиційно проводилося в основному на матеріалі художніх поетичних і прозових творів (Арнольд, 1990, Баженова, 1990, Іванчикова, 1979, Кухаренко, 1971, 1986, 1988, Скребнев, 1975, 2000, Чайковський, 1972 і ін.) Це відкриває значні дослідницькі можливості в сфері вивчення експресивних синтаксичних конструкцій, а саме питальних речень, які є поширеним явищем у науково-критичному дискурсі та неоднорідні за своїми функціями, структурою, характером взаємозв'язку з відповіддю і ступеня експресивності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питальні речення були об'єктом вивчення та визначення таких вчених, як Бекман і Келлоу (Beekman & Callow (1976)), Каддон (Cuddon (1979)), Квірк,

Грінбаум, Ліч і Свартвік (Quirk, Greenbaum, Leech & Svartvik (1985)), Річардс, Плетт і Вебер (Richards, Platt & Weber (1990)), Уельс (Wales (1991)) та Янка (Yankah (1994)), котрі розглядали риторичне запитання, що є структурно аналогічним будь-якому іншому питанню, але, як правило, не призначене або не очікуване на отримання відповіді [23, 2].

Формулювання мети і завдань статті. Метою даного дослідження є визначення функцій питальних речень у науково-критичних працях Девіда Лоджа. Завданнями статті є вивчення таких груп питальних речень як риторичне запитання та питально-відповідний комплекс, їхньої структури та характеру взаємозв'язку з відповіддю з огляду на виконувани ними функції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження науково-критичного дискурсу ілюструють широке використання Девідом Лоджем експресивних синтаксичних структур. Вагоме місце тут займають інтерогативні конструкції. Бах та Гарніш (Bach & Harnish, 1979) визначають питальні речення, як особливі випадки запитів, особливі в тому, що мовець просить надати певну інформацію [8]. Базова дихотомія Гакштайна

(Hackstein (2004) поділяє питальні речення на псевдо-запитання / риторичне запитання / еротема: “Do two wrongs make a right?”, де адресована іншим відповідь не надана, але передбачувана або очевидна і вживається для наголошення або докору; та запитання-стимул/ питально-відповідний комплекс/ гіпофору: “How come?”, що є дискурсивним маркером, адресованими до інших, де відповідь надається самим автором [11].

Вагоме місце тут займає риторичне запитання або еротема. Риторичні запитання – це приклади висловлювань, форма яких не відповідає їхній функції. У них є структура питання, але ознака твердження (Borkin 1971, Sadock 1971, Banuazizi 1999), що робить їх унікальними для лінгвістичного аналізу [9, 10].

Дослідження встановило наявність риторичних запитань на усіх етапах побудови тексту, що підтверджує його композиційну та текстотвірну функцію. Девід Лодж використовує риторичні питання у заголовках: 1) “What is Postmodernism?” (16); 2) “What is an Author?” (16); 3) “How Far Can You Go?” (20); 4) “Bye-bye Bech?” (14); 5) “What is Literature?” (18, 3); 6) “What is Realism?” (18, 29); 7) “How Successful is Hard Times?” (21, 37). Використання риторичного запитання в такій позиції виконує насамперед функцію привернення уваги та активізації сприйняття інформації.

Девід Лодж розпочинає своє есе “Beginning” наступним чином: “WHEN DOES A NOVEL BEGIN?” (17,4). Вже з першого рядка автор привертає увагу графічно (використовуючи великі літери), а також за допомогою риторичного запитання, що активізує сприйняття читача. Переконування читача у складності відповіді на запитання автор підкріплює аналогією та ще одним риторичним запитанням: “The question is almost as difficult to answer as the question, when does the human embryo become a person?” (17,4). Окрім цього, риторичне запитання, як правило, містить в собі оцінку того, про що говорить автор. Будучи використаним у вступі, риторичне запитання, підкреслюючи те чи інше судження, створює ефект емоційного посилення. Окрім початкової позиції, риторичні запитання зустрічаються в кінці есе: 1) “...how will the double adultery plot be resolved?” (17, 229), 2) “Would this not serve as an account of Joyce’s aims in Ulysses?” (19, 54), де риторичне запитання виконує функцію наголосу для утримання читачької уваги і подальших роздумів.

Переважна більшість запитальних комплексів знайдено всередині тексту. Кількість питань та їхня довжина є досить різномірною і коливається від двох слів (“... but why?” (17, 72) до 8 речень:

“Are books made out of writer’s observation and experience, or out of other books? Does the writer writes his novel or does the novel ‘write’ the writer? Is the implied author of a novel – the creative mind to whom we attribute its existence, and whom we praise or blame for its successes and failures – the ‘same’ as the actual historical individual who sat at his desk

and wrote it, and who has his own life before and after that activity, or an identity who exists not only at the moment of composition? Can a novel be ‘true to life’ or does it merely create a ‘reality effect’? Is reality itself such an effect? Is the absence of the writer from his own text that which spurs him to refine and polish his language so that his meaning will be effectively communicated without the supplementary aids of voice, gesture, physical presence, etc., which assist communication in ordinary speech? Or is the association of meaning with presence a fallacy which writing, through its inherent ambiguity and openness to a variety of interpretations, helps to expose?” (13, 16).

Поставивши кожне з цих питань Девід Лодж не лишень звертається до читача, а й створює ефект емоційного пояснення, де через риторичне запитання, яке нічого не стверджує та не заперечує, автор пояснює дуалістичність кожної з висунутих проблем, що надає початку есе більшої виразності.

Не менш цікавим риторичним запитанням видається наступне: “If, in assessing literary texts, we are not assessing the appropriateness of symbolization to experience, what **are** we assessing?” (15, 63). Риторичне запитання тут слугує меті стимулювання думки читача за рахунок актуалізації сенсу певних частин висловлювання, що в даному випадку є словом “are”, виділеним графічно. Такі запитання можна розглядати як небуквальні питальні висловлювання, в яких на фоні формально-структурної реалізації категорії питальності відбувається формування комунікативної інтенції експресії, домінуючої в автора [5, 13]. Вони здійснюють комунікативні наміри зміни емоційного стану адресата і через це непрямого спонування до дії. Це також підтверджує тезу Ладусо (Ladusaw (1980)) та ван Руя (van Rooy (2003)), що риторичні запитання можуть функціонувати як звичайні питання і викликати набір можливих відповідей [12; 22].

Часто, Девід Лодж використовує риторичні питання у своїх науково-критичних працях, як один з елементів аргументації. Риторичні питання є складовою частиною не лише діалогічних єдностей, але й монологічними висловлюваннями, котрі можна розглядати як інтеракцію, умовним діалогом автора з самим собою чи монологом, направленим на привернення уваги та зацікавлення читача. А. Н. Баранов вважає, що риторичне запитання – це специфічний метод подання деяких тез [1, 40]. Схоже визначення пропонує Г. В. Валімова: риторичні питання – це такі фігури мовлення, котрі орієнтовані на підтримку аргументів [2]. Даний засіб використовується не для того, щоб вияснити невідоме, а для більш яскравого обговорення певного предмета чи події, котрі вже всім відомі. Також питання задають аудиторії для привернення уваги. Таким чином, риторичне питання використовується не як запитання, а як твердження: 1) “Does not the intensity of the language in this paragraph encourage us to read it as

symbolic action?" (15, 181); 2) *"But is it true that Wells intends no irony?"* (15, 242). Тут риторичні запитання виконують функцію ствердження та вираження авторської оцінки, а також дозволяють підвищити загальний емоційний тон висловлювання, з метою посилення його прагматичного ефекту. При глибшому дослідженні даного терміну видно, що присутній не лише стилістичний, а й риторичний ракурс у вивченні функцій риторичного запитання, а також прагматичний рівень впливу на аудиторію, а точніше на емоції та почуття людини. Стає зрозумілим важливим фактором, що впливає на результат впливу цієї фігури мовлення – особистість власне автора.

Риторичне висловлювання спрямоване на те, щоб задовільнити інтереси мовця. Воно перетворюється на небуквальний мовленнєвий акт, його питальне значення не зникає, не нейтралізується і не витісняється повністю непрямим значенням, а лише посувається на другий план. Ця асиметрія стимулює виникнення висловлювань, що приймають на себе прагматичні значення та функції інших типів модально-інтенційних висловлювань.

Наступною інтерогативною конструкцією, що є навіть більш яскраво вираженою, ніж риторичне запитання в науково-критичних працях Девіда Лоджа є питально-відповідний комплекс або гіпофора, що є відрізком монологічного мовлення, який об'єднує риторичне питання (або серію питань) і відповідь на них. Питально-відповідний комплекс в початковій позиції може виконувати функцію представлення теми як от в наступному прикладі: *"... it always boils down to the questions: 'What do you mean by bad writing?' and 'How much bad writing and you willing to accept?'"* (15, 27).

Як і риторичне запитання, гіпофора має чималий композиційний та текстотвірний потенціал. Наступний приклад питально-відповідного ходу розташований на початку есе: *"WHAT KIND OF KNOWLEDGE do we hope to derive from reading novels, which tell us stories we know are not "true"? One traditional answer to that question is: knowledge of the human heart, or mind."* (17, 182). Ця структура виконує функцію нагадування, коли метою ходу є активізувати в пам'яті читача певну інформацію.

Питально-відповідний хід часто виконує функцію оцінки, коли автор у відповіді на своє запитання вводить нову оцінну інформацію або дає інтерпретацію і імпліцитну оцінку вже відомої інформації:

"And why Marion? Perhaps because she is a "maid" whose innocence and virtue Robyn (cf. Robin Hood) is anxious to protect, perhaps because the young, as it were potential, George Eliot (who figures prominently in Robyn's teaching) was called Marian Evans. I say "perhaps" because authors are not always conscious of their motivation in these matters." (17, 38).

Слід також зазначити, що в даному прикладі поруч із інтерогативними конструкціями використовується й паралелізм. Крім оцінки він

надає емоційного компоненту висловлюванню, і як будь-який вид повтору має за завдання імпліцитно здійснити вплив на адресата.

Ще однією особливістю питально-відповідних ходів у науково-критичних працях Девіда Лоджа є той факт, що автор запитує та дає відповіді на питання не лише від свого імені, а й від імені відомих науковців:

1) *"'When will Modern Period end?' Ihab Hassan has asked. 'Has ever a period waited so long? When will modernism cease and what comes thereafter?' One answer is that..."* (21, 68);

2) *"... for what is dream but the carnival of the unconscious? What is carnival but a licensed communal walking? According to Bakhtin..."* (13, 40).

Тут слід згадати про характер інформативності науково-критичного дискурсу, а також функції доказів, метою котрої є надати достовірності та надійності представлених думок і висновків вчених. Вони утворюють відображення наукової об'єктивності та точності дослідників, а також характеризують особистість вченого в моральному аспекті [6, 36].

Розглянемо наступний приклад: *"My problem is simple? What Charles wants is clear?"* (21, 144). Ця питальна структура використана для підвищення емоційного тону висловлювання, що підтверджує тезу про «емфатичний наголос питальних конструкцій» [7]. Крім цього, питання служить ефективним способом апеляції до читача, залучення його уваги. Незважаючи на це, автор сам дає відповідь на запитання: *"It is indeed"* (21, 144). Отже, тут присутня функція емоційного посилення, коли автор ставить декілька питань, відповідь на які є дуже коротка.

Цікавим для аналізу видається й наступний приклад: *"So what is he trying to achieve by drawing attention to the gap between Margaret's experience and his narration of it?"* (17, 12) Відповіддю на подібні запитання є наступна частина, що за формою може бути від одного речення до декількох абзаців: *"I suggest that, by making a playful, self-deprecating reference to his own rhetorical function, he obtains permission, as it were, to indulge in those high-flown authorial disquisitions about history and metaphysics (like the vision of England from the Purbeck hills)"* (17, 12) Відповіддю на запитання є констатуюче висловлюванням, яке при безпосередньому впливі на читача виконує аргументативну функцію [4, 12]. Повторюваними є випадки ходів, коли запитання формується одним реченням, а відповідь – одним-двома. Такі запитання використовуються для викликання уваги і інтересу до есе, створення психологічного і інтелектуального контакту між автором та читачем [3, 63]. Зазначені риси питально-відповідних ходів дозволяють розглядати ці риторичні фігури, як дієві мовні засоби аргументації в науково-критичному дискурсі. За допомогою запитання в подібному ході встановлюється перехід від однієї думки до іншої, що сприяє логічності міркування, підтри-

мується цілісність, створюється семантико-синтаксична монолітність усього есе.

Як зазначалось вище, питальні речення досить широко використовуються в досліджуваних науково-критичних працях. Їхня мета – привернути увагу до того чи іншого явища. Особливість риторичного запитання в тому, що його синтаксична форма не відповідає його логічному змісту. У науково-критичному тексті такий тип запитання усвідомлюється, як емоційна пропозиція, що реалізує два синтаксичних значення – значення питання і значення твердження. У наведених прикладах авторський текст є прихованою формою діалогу: автор як би вступає в розмову зі своїм читачем, звертає його увагу на основний момент викладу. Риторичне запитання виступає, як яскравий стилістичний прийом, що відображає комунікативну природу мови: брати до уваги тим, хто говорить або пише адресата, розмову зі своїм другим «я». Тому ми зараховуємо його до засобів виразності наукової мови.

Питально-відповідний комплекс в науково-критичних текстах – результат впливу живої розмовної мови на всі дискурси сучасної англійської мови. Однак, питальні речення в науково-критичному дискурсі своєрідні, адже в аналізованих нами текстах гіпофора зосереджує увагу читача на певному твердженні, активізує його мислення.

Специфіка питально-відповідних комплексів науково-критичного дискурсу полягає в тому, що відповідає на питання сам автор, хоча нерідко питання як би задається від імені читача, тобто в ньому передбачається запитання читача. В основному в науковому викладі зустрічаються приклади, в яких відповідь і запитання відокремлені один від одного частинами висловлювання. Однак за нашими спостереженнями в науково-критичних текстах останніх років питально-відповідний комплекс являє собою єдність, де відповідь не відділена від питання іншими частинами висловлювання. Це є наслідком одного з найактивніших процесів в сучасній мові – входження розмовних конструкцій в літературний письмовий мову.

Діалогічні єдності відрізняються від попередніх конструкцій тим, що питання і відповідь настільки пов'язані між собою лексико-тематично і синтаксично, що втрачають змістову і синтаксичну самостійність. З їх допомогою автор імітує миттєвість творчості, демонструє хід своїх думок, роздумів, залучаючи до них читачів, активізуючи їх увагу, змушує разом шукати відповіді на поставлені питання, які вважаються перспективними для подальшого дослідження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баранов А. Н. Лингвистическая теория аргументации (когнитивный подход): : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук. Москва, 1990. 48 с.
2. Валимова Г. В. Риторический вопрос. [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <http://personnel.uara.ru/cours.asp?id=126&show=dict>.
3. Зарецкая Е.Н. Риторика: Теория и практика речевой коммуникации. М.: Дело, 1999. 480 с.
4. Игнатюк Н.А. Констатация как способ формирования английского персуазивного текста: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук 10.02.04. К., 1990. 17с.
5. Чайка Л.В. Питальні висловлювання у комунікативному аспекті (на матеріалі англійської мови): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук 10.02.04. К. 1998. 20 с.
6. Чернявская В. Е. Коммуникация в науке: нормативное и девиантное. Лингвистический и социокультурный анализ речевого воздействия. Москва: Директ-Медиа, 2014. 258 с.
7. Athanasiadou A. The discourse function of questions [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: doi.org/10.1075/prag.1.1.02ath.
8. Bach. Linguistic Communication and Speech Acts. Cambridge: MIT Press, 1979.
9. Banuazizi A. Is that a real question? Final rises, final falls, and discourse function in yes-no question intonation. CLS. 1999. №35. С. 1–14.
10. Borkin A. Polarity items in questions. CLS. 1971. № 7. С. 53–62.
11. Hackstein O. Von der Diskurssyntax zur Satzsyntax: Hethitologische Studien zum Gedenken an Emil Orgetorix Forrer. Dresden, 2004. 345 с. (Technische Universität Dresden).
12. Ladusaw W. Framing the issues: The biasing effect of polarity items in questions. In Where Semantics Meets Pragmatic. Michigan: East Lansing, 2003.
13. Lodge D. After Bakhtin. London, New York: Routledge, 1990. 198 p.
14. Lodge D. Consciousness and the Novel. Secker & Warburg, 2002. 336 p.
15. Lodge D. Language of Fiction. Essays in Criticism and Verbal Analysis of the English Novel. 2002. 323 p.
16. Lodge D. Modern Criticism and Theory: A Reader. London: Routledge, 2013. 866 p.
17. Lodge D. The Art of Fiction. 1992. 239 p.
18. Lodge D. The Modes of Modern Writing. London, New York: Bloomsbury, 2015. 348 p.
19. Lodge D. The Novelist at the Crossroads. London: Routledge & Kegan Paul, 1969. 297 p.
20. Lodge D. The Practice of Writing. London: Vintage, 2011. 352 p.
21. Lodge D. Working with Structuralism. London: Routledge & Kegan Paul, 1971. 207 p.
22. Rooy R. Negative polarity items in questions: Strength as relevance. Journal of Semantics. 2003. С. 20.
23. Taiwo A. Preference for rhetorical questions as an index of textual message effectiveness International. Journal of Humanities and Social Science. 2004. № 1. С. 290–299.

REFERENCES

1. Baranov A. N. (1990) *Lingvisticheskaya teoriya argumentatsii (kognitivnyy podkhod): : avtoref. dis. na zdobuttya nauk. stupenya kand. fil. Nauk. Moskva: [in Russian].*
2. Valimova G. V. *Ritoricheskiy vopros. [Elektronniy resurs] / G. V. Valimova – Rezhim dostupu do resursu: <http://personnel.uapa.ru/cours.asp?id=126&show=dict.> [in Russian].*
3. Zaretskaya E.N. (1999) *Ritorika: Teoriya i praktika rechevoy kommunikatsii. M.: Delo: [in Russian].*
4. Ignatyuk N.A. (1990) *Konstatatsiya kak sposob formirovaniya angliyskogo persuazivnogo teksta: avtoref. dis. na zdobuttya nauk. stupenya kand. fil. Nauk 10.02.04. K. [in Russian].*
5. Chaika L.V. (1998) *Pytalni vyslovliuvannia u komunikatyvnomu aspekti (na materialy anhliiskoi movy): avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. fil. nauk 10.02.04. K.: [in Ukrainian].*
6. Chernyavskaya V. E. (2014) *Kommunikatsiya v nauke: normativnoye i deviantnoye. Lingvisticheskiy i sotsiokulturnyy analiz rechevogo vozdeystviya. Moskva: Direkt-Media: [in Russian].*
7. Athanasiadou A. *The discourse function of questions: doi.org/10.1075/prag.1.1.02ath.*
8. Bach (1979) *Linguistic Communication and Speech Acts. Cambridge: MIT Press.,*
9. Banuazizi A. (1999) *Is that a real question? Final rises, final falls, and discourse function in yes-no question intonation.*
10. Borkin A. (1971) *Polarity items in questions.*
11. Hackstein O. (2004) *Von der Diskursyntax zur Satzsyntax: Hethitologische Studien zum Gedenken an Emil Orgetorix Forrer. Dresden.*
12. Ladusaw W. (2003) *Framing the issues: The biasing effect of polarity items in questions. In Where Semantics Meets Pragmatic. Michigan: East Lansing.*
13. Lodge D. (1990) *After Bakhtin. London, New York: Routledge.*
14. Lodge D. (2002) *Consciousness and the Novel. Secker & Warburg.*
15. Lodge D. (2002) *Language of Fiction. Essays in Criticism and Verbal Analysis of the English Novel.*
16. Lodge D. (2013) *Modern Criticism and Theory: A Reader. London: Routledge.*
17. Lodge D. (1992) *The Art of Fiction.*
18. Lodge D. (2015) *The Modes of Modern Writing. London, New York: Bloomsbury..*
19. Lodge D. (1969) *The Novelist at the Crossroads. London: Routledge & Kegan Paul.*
20. Lodge D. (2011) *The Practice of Writing. London: Vintage.*
21. Lodge D. (1971) *Working with Structuralism. London: Routledge & Kegan Paul.*
22. Rooy R. (2003) *Negative polarity items in questions: Strength as relevance. Journal of Semantics.*
23. Taiwo A. (2004) *Preference for rhetorical questions as an index of textual message effectiveness International. Journal of Humanities and Social Science.*

FUNCTIONS OF INTERROGATIVE SENTENCES IN SCHOLARLY-CRITICAL DISCOURSE

Savchuk Anna

*Postgraduate student of the Ivan Franko National University of Lviv
Universytetska Street 1, Lviv, Ukraine*

The article analyzes the functions of interrogative sentences in the scientific-critical discourse on the material of David Lodge's works. The groups of syntactic structures as a rhetorical question and a hypophora were identified; their structure and the nature of the relationship with the answer were studied in view of their functions.

Interrogative sentences are widely used in David Lodge's scholarly-critical works. Their purpose is to draw attention to a certain phenomenon. The peculiarity of the rhetorical question is that its syntactic form does not correspond to its logical content. In a scholarly-critical text, this type of question is perceived as an emotional proposition that implements two syntactic values – the meaning of the question and the force of the statement. In the examples given, the author's text is a concealed form of dialogue: the author seems to enter into conversation with his reader, draws his attention to the main point of presentation. The rhetorical question is a bright stylistic device that reflects the communicative nature of the language. Therefore, we conclude them as the means of expressiveness of the scholarly language.

The use of hypophora in scholarly-critical texts is the result of the influence of living spoken language on all discourses of contemporary English. However, the questions in the scholarly-critical discourse are peculiar, because in the texts we analyze, they focus the reader's attention on certain statements, activate his attention and thinking.

Specificity of hypophora in scholarly-critical discourse consists in the fact that the author answers the questions, although the question is often asked on behalf of the reader, that is, it presupposes the reader's question. Generally, in scholarly presentation there are examples in which the answer and questions are separated from each other by parts of the statement. However, according to our observations in the scholarly texts of recent years, hypophora represents unity, where the answer is not separated from the question by other parts of the utterance.

Key words: *argumentative function, erotheme, hypophora, scholarly-critical discourse, interrogative sentence, rhetorical question.*